

VILÁGOSÁG

Időjárásjelentés

(Meteorológiai tudósítónktól.)

A németországi magas légnyo-
más és a velejáró derült, meleg
idő lassan a Kárpátok felé ter-
jeszkedik. Angliában és a magas
északon igen hűvös, a Balkánon
széles esős idő uralkodik.

Várható időjárás: Gyenge szél,
csökkenő felhőzet, Futó zápor még
lehetőséges. A hőmérséklet kissé
emelkedik. Kolozsváron tegnap 20
fok volt.

KOLOZSVAR,
1948 június 16, Szerda

A MAGYAR NEM SZÖVEISEG KÖZPONTI NAPI LAPJA

V. ÉVFOLYAM
136. szám

Leleplezték a jasi tömegmészárlás háttérét

Hohenzollern Mihály volt a gyilkosok védelmezője

BUKAREST — (Agerpres) A fővárosi büntetőtábla népbírákkal kiegészített tanácsa Paulian elnökletével tegnap kezdte meg a jasi tömeggyilkosság nagyszabású bűnperének tárgyalását. A vádlottak, tanuk, ügyvédek nagy számban vonultak fel a nagy érdeklődéssel váró tárgyalásra.

A tömegper hatalmas iratcsomói teljesen ellepték a tanács asztalát. A jegyző asztalán is magasra halmozódtak fel a borzalmas bűntény piros, fehér, kék és zöldszínű iratborítékai, amelyeket vastagra duzzasztottak a különböző hivatalos iratok, a tanuk írásba foglalt vallomásai a jasi tömeggyilkossággal kapcsolatban, amelynek vádlottai a gyilkosságok, rablások és emberkinzások sorozatáért felelnek az igazságszolgáltatási hatóságok előtt.

A tárgyalás megnyitása után a jegyző felolvasta a közel 60 oldalas, terjedelmes vádiratot, amely gyilkosságokért és rablásokért emel vádat a letartóztatásban lévő vádlottak ellen.

A bűnügyi tábla elnöke Paulian mellett Farcutiu Aurel ítélőtáblai tanácsos a szakbíró, míg Fatu Nicolae, Florian, Pop és Gruia Bella mint népbírák működnek a tanácsban.

A közbíró képviselői Vasiliu Octáv, Balcu és Zidviánu ügyészek.

A büntetőtanácsot kiegészítő népbírák a bukaresti villamosvasut és fémipari vállalatok munkásai. Ez az első eset, amikor ilyen nagyarányú bűnperben, amelynek vádlottjait, a gyilkosságok és rablások, emberkinzások, háborús bűnök halmaza terheli, népbírák bevonásával történik a tárgyalás és ítékezés.

Az újságírók részére fenntartott helyeket a bel- és külföldi sajtó kiküldött munkatársai nagy számban foglalták el.

A jasi tömeggyilkosság tárgyalását összekapcsolták a fasiszta Antonescu-rendszer idején Stana Rosnoveanu és Marculescu községekben elkövetett gyilkosságok, valamint a Targuoseor környékén elkövetett tömeggyilkossággal, amelynek során a környék egész lakosságát embertelen módon kiirtották a fasiszta banditák.

MIÉRT HUZÓDOTT EL A TÖMEGGYILKOS- SÁG TÁRGYALÁSA

A jasi tömeggyilkosság bűnperének tárgyalásával kapcsolatosan tegnap számunkban közöltük Bunaciu Avram igazságügyminiszter nyilatkozatát, amelyben leleplezi a fasiszta háborús zsúfok tevékenységét.

A borzalmas jasi vérengzés még 1941 nyarán történt és a bűnösöket csak most, 7 év után állították bíróság elé. Önként felvetődik a kérdés, hogy miért nem nyerték eddig el a jasi gyilkosok méltó büntetésüket? Erre a kérdésre az igazságügyminiszter a következő tájékoztatót adta a „Scantia” munkatársának:

— A bűnper elhúzódása elsősorban annak tulajdonítható, hogy Mihály volt király a kormányban résztvevő Tatarescu-féle csoporttal egyetértésben — mint a bel- és külföldi kizsákmá-

nyitók védelmezői — mindent megtekinttek, hogy elszabotálják a fasiszta háborús bűnösök megbüntetését.

— A volt király az elmúlt három év alatt, kétszer is felfüggesztette a népbírók működési jogát. Először 1945 augusztusától 1946 márciusáig, majd 1946

juliusában teljesen felfüggesztette a népbírók működési jogát, abban a reményben, hogy ezzel megment számos háborús bűnös a nép jogos ítéletétől. A huzavonaért azonban az igazságügyi minisztérium régi vezetősége felelős.

— Ma azonban, miután a ki-

Mit vallanak a per fővádlottjai?

A tegnapi tárgyaláson a vádirat felolvasása után az ügyvédek újabb tanúk beidézésére tettek javaslatot, amit a tanács elfogadott és elrendelte a bejelentett tanuk távirati beidézését.

A per fővádlottjának, Stavarscu tábornoknak kihallgatására került ezután sor. A tábornok beismerte, hogy 1941 június 29-én hadosztályparancsnok volt és ebben a minőségben — felettesei parancsára — adott ki pa-

zsákmányoló osztály politikai hatalmát teljesen felszámoltuk, a munkásosztály kiméretlenül leleplezi mindazokat, akik a fasiszta utjára vitték az országot és a Román Népköztársaságban nincs kímélet a fasiszta bűnözőkkel szemben — fejezte be nyilatkozatát az igazságügyminiszter.

rancsot a jasi zsidó lakosság összefogására.

Arra a kérdésre, hogy parancsa miért tozódott a faji gyűlölettel és a zsidóellenes megnyilatkozásoktól, a

tábornok nem tudott válaszolni.

Másodiknak Lupu Constantin ezredet hallgatták ki, aki 1941. június 29-én Jasiban helyőrségparancsnok volt és aki Stavrescu tábornok parancsára szedte össze a békés zsidó lakosságot, amelynek 8000 ártatlan tagját a jasi rendőrség udvarán géppuskasorozattal agyonlőtték. Az ezredes a súlyos váddal szemben azzal védekezett, hogy mint katona csak parancsot hajtott végre.

A két fővádlott kihallgatása után a tárgyalás folytatását június 15-én reggel 9 órára halasztották el, amikor Dumitru Captaru ezredes, a harmadik vádlott kihallgatására került sor.

Nyugalom van Palesztina egész területén

TEL-AVIV. — (Rador.) Bernadotte gróf, az ENSZ palesztinai közevetítője, Izrael állam fővárosában, Tel-Avivban vasárnap megbeszélést folytatott Shertok külügyminiszterrel. A megbeszélés részletei, nem ismeretesek, jólértesültek azonban tudni vélik, hogy a fegyverszünet megszüntetésére vonatkozó kölcsönös vádak vizsgálata meg. Valószínű, hogy a különböző arcvonalzakaszokon tör-

tént incidenseket jelentőség nélkül miósítják s ennek megfelelően kezelik, miután most már Palesztina egész területén nyugalom van. Tudni vélik még, hogy Bernadotte téjekoztatta Shertok külügyminisztert az arabok és zsidók közötti tárgyalások ügyrendjére vonatkozó elgondolásáról.

Bernadotte Tel-Avivból Haiffába, majd Rhodosz-szigetére ment, hogy

megadja főhadiszállásának a szigeten való berendezésére vonatkozóan a szükséges utasításokat. Az ENSZ titkársága 13 főtisztviselőjének a gyors érkezését várja irodája megszervezéséhez. Ezek már elindultak Newyorkból.

A június 11-én életbelépett fegyverszünettel foglalkozva a laputdósi-tók részletesen ismertetik ennek a feltételeit. A francia hírügynökség

megállapítja: „Általánosan elismert, hogy tárgyilagosan nézve, a fegyverszünet feltételei sokkal jobban kedveznek az arab csapatoknak, mint a zsidóknak. Összehasonlíthatatlanul könnyebb az Izrael államhoz tartozó keskeny partmenti sáv ellenőrzése és hadianyagok, valamint fegyverbíró emberek itteni partrátételének a megakadályozása, mint azoknak a hatalmas sivatagoknak az ellenőrzése, ahol az arab seregek fegyvert szállíthatnak.”

Harc az államosítás sikeréért

A demokratikus erők harci összefogásának ántudatos, megalkuvást nem ismerő kemény harcának győzelméből született Groza-kormány, egy gazdaságilag teljesen kizsákmányolt ország vezetését és újjáépítését vállalta. A román nemzetgazdaság talpraállítása és újjáépítése, szétbontott ipari termelésével, a fasiszta háború rombolásai és a bombázások pusztításai által megrongált vagy teljesen tönkretett közlekedési vonalival és hiányos szállító eszközökkel, kezdetleges munkaeszközökkel dolgozó, hátramaradt mezőgazdaságával, a külföldi és hazai reakciós imperialista érdekesoportok kezébe összpontosult és általluk irányított hitelintézeteivel, rendkívül nagy nehézségekbe ütközött. Ehhez járult még a hazai reakciós szabotázsselekményeinek sorozata, amely teljes fejtettségű és szerveztlenséget igénybevevő előidézte, hogy ezzel megbírsítsa a fegyverszüneti feltételek teljesítését és a népi demokrácia megteremtését.

Az ország dolgozó népének — élen a munkásosztállyal — a fasiszta, a reakciós és az imperializmus ellen vívott eredményes harcából létrejött Román Népköztársaság politikailag hatalomhoz jutatta az államhatalom egységes és kizárólagos letéteményesét, a népet. Ettől kezdve a politikai téren vereséget szenvedett reakciós minden erejét arra összpontosította, hogy megbírsítsa azt, hogy az ország dolgozó népe gazdasági téren

is kezébe vegye a hatalmat. Ezért a legféltetlenebb úzérkedéssel, szabotázsselekményekkel, árurejtegetésekkel és a munkások féltelen kizsákmányolásával kerékköti voltak a gazdasági újjáépítésnek.

Demokratikus alapokra helyezett új alkotmányunk, amely szentesítette a nép demokratikus vívmányait és magában foglalja népi demokráciánk jövő fejlődésének lehetőségeit, a nép közös javaitá nyilvánítja az általa kinevezett, bányászható javakat, erdőket, vizeket, természeti erőforrásokat, vasutakat, mindennemű közlekedési utat, postát, távirót, távfűtést és rádiót, amely közös javak „a Román Népköztársaság gazdasági előhaladásának és nemzeti függetlenségének anyagi alapjait alkotják”. A dolgozó nép képviselőiből álló Nagy Nemzetgyűlés, a munkásosztály égiszében, a Román Munkáspártnak javaslatára és előterjesztésére megszavazta az államosításról szóló törvényt, melynek értelmében az ország legfontosabb ipari, pénzügyi, biztosítási, bányászati és szállítási vállalatjai az ország dolgozó népének közös javává váltak. Az államosított termelési eszközök használata, a munka jobb megszervezése és felfejlesztése által lehetőség nyílik hazánk iparjának fejlesztésére, jobb és gyorsabb árúellátására, az ipari cikkek előállítására és a lakosság számára a dolgozók életszínvonalának emelésére.

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagynunk azt sem, hogy a legfontosabb iparágak államosítása nagyban hozzájárul majd az ország mezőgazdasági termelésének mennyiségi és minőségi feljavításához és meg fogja könnyíteni a dolgozó földművelés munkafeltételeit, amelynek eredménye a dolgozó földművesek életmódjának megjavítása lesz.

A termeléseszközök jórésze a nép közös java, az állam tulajdona. Ezzel a kizsákmányoló nagytőkék elvesztették utolsó lehetőségüket és a dolgozó nép a gazdasági hatalomnak is birtokába jutott. Nem szabad azonban korántsem ezen a hatalmas eredményen tünölnünk, hanem tovább kell vinnünk a harcot, mert a kizsákmányoló osztály lebukott tagjai nem fognak belenyugodni az eredményekbe, hanem mindent elkövetnek majd, hogy újránőköljék a termelést, megrombalták a termeléseszközöket, elttulajdonítsák a nyersanyagot. Ezért az ország dolgozó fokozott osztályantudattal és éberséggel őrököljenek az elért hatalmas eredményeken. Minden gyári és műszaki munkás, valamint tisztviselő egyaránt tevékeny és hátr nemcsak a munkásosztály, hanem a munkásosztály sikerének, azzal, hogy fokozza az előirányzott termelési teret végrehajtását, a termelési versenyelt megszervezésével és a munka tevékenységének fokozásával pedig emelje az ország dolgozó népének életszínvonalát.

EGYRE NŐ WALLACE JELŐ- LŐINEK A TABORA

NEWYORK. — (Rador.) A TASS-ügynökség jelenti: A Kentucky állambeli Frank Portból érkezett hírek szerint a nemrég megalakult haladó párt ötezer aláírást gyűjtött nyújtott be a hatóságokhoz Henry Wallace elnöki és Taylor szenátor alelnöki jelölésére.

Rádióközlés szerint Taylor szenátor egyik beszédében közölte, hogy a politikai rendőrség titkos ügynökei nemcsak őt magát, hanem valamennyi rokonát is állandó megfigyelés alatt tartják, mert egyik rokona tagja az amerikai harmadik pártnak. Ez is bizonyítja, mennyire nem válogatóság az amerikai kartellek és monopóliumok urai azokkal szemben, akik nem osztják felfogásukat.

KLEMENT GOTTWALD A CSEHSZLOVÁK KÖZTARSAS- SÁG ÚJ ELNÖKE

PRÁGA — (Rador.) A CTEKA-ügynökség jelenti: A csehszlovák nemzetgyűlés hétfőn délelőtt ünnepi ülésen Klement Gottwaldot választotta a Csehszlovák Köztársaság elnökévé. Klement Gottwald a minisztertanács megbízásából már Benes lemondása óta gyakorolta az elnöki teendőket. A nemzetgyűlés ugyanazon az ülésen Zapotocki Antalt bízta meg a miniszterelnökséggel.

Az új köztársasági elnök megválasztása után katonai díszszónoklet tartott a Hradcsin udvarán, majd feleségével a prágai dómra ment, ahol Berán prágai hercegek Te Doumot cserbrált.

Bánk bán

(A színházakadémia vizsgálódása)

Dicséretreméltóan nagy feladat vállalkozott a kolozsvári Állami Magyar Színházakadémia, amikor vizsgálódásul Katona „Bánk bán”-ját választotta. Nem vártunk és nem is várhatunk teljes értékű előadást. Bánk bánját játszani még érett, gyakorlott színészek számára is nem kis nehézségű feladat. Mennyivel nagyobb feladat tehát akadémiistáknak, akik a szerep belső lelki felépítése mellett a szöveg, a mozdulat, a tempo technikai nehézségeivel is küzdenek. Előadásuk hiányosságainak okait is elsősorban a gyakorlatlanságban kell keresnünk.

A kolozsvári akadémiisták előadásán, minden hiba ellenére, látnunk jónéhány igéretes tehetséget, olyanokat, akik megfelelő gondossággal csiszolva, jó színészi nevelődhetnek. Mint általában, jóformán minden szereplőnél fellelhető erény, dicsérhetjük lelkesedésüket és fiatalos vállalkozó kedvüket e nagyon nagy feladatra. Becsülettel meg is tanulták a szöveget, ami pergő, gyors ítémi előadást eredményezett. Viszont majd mindeniknél felfedezhetők beszédtechnikai hiányosságok, ami eléggé nagy hiba, hiszen a színészek alapanyaga a szó. Ugy hisszük, az akadémiának ezennél nagyobb gondot kell fordítania a növendékek beszédművelésére való kiképzésére. Az erdélyi színészek jelentős részének az elmúlt évtizedekben, éppen megfelelő felső fokú képzés hiányában mindig is gyöngybe volt a szépen tagolt, magyaros hangsúlyozású beszéd. Eppen ezért, amikor ma lehetőség nyílt akadémiái kiképzésre, az utánpótlás nem veheti át a régebbi színésznevelőkének e kényszerű hibáit és modorosságait. A szövegmondás elmosódottsága, a helytelen lélegzetvétel s az ebből következő gyors fáradás, ami hamarosan érthetatlenné teszi a beszédet, általános hiba volt. Tisztán, szépen tagolva az összes szereplők közül egyedül Orosz Lujza beszélt.

Ami az egész előadás szellemét illeti, nem értünk egyet Kőmivés Nagy Lajos rendező-tanárral, aki valóságos, hangorkánt kavart, tuffesztette, túlságosan is haragóvá tette az egész előadást. Ugy gondoljuk, hogy ez a felfogás már kissé idejétmúlt, sok benne a puffogás, a színelhalogatás és kevés az igazi tragikum. Ezen túl pedig ezeket a tehetséges fiatal növendékeket technikailag is lebiztosítatlanul nagy feladatok elé állította. Fokozhatta-e Bánk bán vagy Gertrudisz az elsőfelvonásbeli tombolás után szereplők drámaiságát? Semmiképpen sem, mert hiszen már mindjárt kezdetben elértek azt a legfelsőbb határt, amire az emberi hangszálak és tüdő képesek. E felfogás mellett szól egyébként igen nyomakékosan az is, hogy a növendékek éppen azokban a jelenetekben nyújtottak a legtöbbet, ahol lefékeztek magukat s a szenvedélyek félszavad előtti stílusú, külsőséges ábrázolása helyett, korszerűen — mozdulatok ily is: a szocialista realizmus szellemének megfelelően — a szenvedélyek belső, valóságos képeinek kifejezésére törekedtek.

A címszerepet játszó László Gerő igen tehetséges. Persze — husz esztendő s léte — nem birkózhatott meg a Nagyur szerepével.

Sokkal kövesebbet kellene mozognia, magába kellene fojtania a szenvedélyeket, hogy megformálhassa a komor fenségű Bánkot. László Gerőből csak úgy ömlött a láva, a szenvedély. De éppen ez az igéretes benne, hogy meg van ez a szenvedély, ami ha lehiggad, motorja lesz egy nagyon értékes, széles ivű színészhétségnek. Legtöbbet a második felvonásban, Tiborcal való jelenetében mutatott, ahol egy igazi tragikus hangjait ütötte meg. Az egész előadás legjobb alakítása Faluvehgy Lajos Tiborca. Valamennyi szereplők közül ő volt a legegyszerűbb, a legemberibb. Alakításában benne volt az egész jobbágyi nyomorúság, meztelenül, minden mesterkélt szinpadiasággal nélkül. Egyenrangú volt alakításával Lohinszky Lajos Ottója. Jó jellemző jellegű munkát végzett. Kéjenc volt, gyáva, alattomos és erőtlén, anélkül, hogy bármelyik vonást is elulozta volna. Külön meg kell dicsérnünk harmonikus, szép mozgásáért. Orosz Lujza Gertrudiszének legjobb erénye a már említett jó beszédtechnika volt. A hanganyaga nagyon szép és megfelelően is használja. Előző hangmegtétele nagyon jó volt, de nyomban utána, jóformán indokolatlanul, hosszú kitérés — sorozatba kezdett, ami nyomban elfutja a királynői lélekűt. A gyilkossági jelenet egyes részleteiben azonban, amikor lefékezte magát, jó tragikai képességeket mutatott. Sárközy Julia Melinda szerepében az első felvonásban nyújtotta a legtöbbet. Itt finom volt és egyszerű. Örülései jelenete megerkelten hatott. Petur bán Hargy György alakította. A nagy szenvedélyű Petur igen okosan, fojtott szenvedéllyel, fojtott hangokkal építette fel. Peturja pontosan az volt, aminek lennie kellett. A kevesek közé tartozott, akik nem hagyták magukat elcsábítani a külsőségek nyújtotta lehetőségektől s ez igen nagy erénye volt. Lelkes Gáborban, aki Biberachot alakította, észrevehetően meg vannak az intrikus színész képességei. Az intrikus külsőségek viszont ma még túltengenek nála. Rácz Emma Izidora szerepében igen rokonszenvesen hatott. Kis szerepét sok finomsággal építette fel, beszédhangja igen kellemes. Ugy hisszük, modern darabban többet fog mutatni.

Szakács György színpadképeit a stílusbeli gondatlanság jellemezte. Kétségtelen, hogy ezek az oldalpilléres gót oszlopok nagyon mutatósak, csak hogy II. Endre korában Magyarországon mintegy kétszáz esztendővel túl koraiak. Azt sem hisszük, hogy Szakács díszlettervező ne talált volna más szöveget, mint torontáliakat, amik itt a középkori jelenetekben kissé mulatságosan hatottak. Egészen véve, minden hiányosság ellenére, a Bánk bán előadása az akadémiisták részéről szép és dicséretes teljesítmény volt, jele annak, hogy e lelkes ifjú gárda sok ambícióval készül jövő művészi hivatása betöltésére.

A: Bánk bán-t kedden este és szombaton délután megismétlik.

Minden délben Világosságot

Az UTUNK

legújabb száma a százéves román június szünetében, gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A vezércikk Balacsucuk száz év előtti forradalmának jelentőségével foglalkozik, míg Balogh Edgár „Szilvok, románok és magyarok 1848-ban” című tanulmányának II. befejező közleménye teszi jöközöttan értékké ezt az új számot. A szövegkezeleti életől Kós Balázs értekezik, továbbá Varga B. László és Földes László cikke. Papp József karcolata. Balla Károly novellája. Tóth Kálmán riportja, Kesz András, Salamon László, Faragó József és Okos György tartalmas, hangulatos írásai, Drágely Ferenc elbeszélése, Berényi Ádám könyvbírálatá teszük színessé és változatosabb az új számot. Az új magyar költőnemzedék részéről Polgár István, Mátyás Ferenc és Rabó

17 megye magyar népi színjátászoí, dalosai és táncosai indulnak az országos Petőfi-versenyen Marosvásárhelyt

BUKAREST. (Tudóstónk telefonjelentése.) A Magyar Népi Szövetség népművelési ügyosztályánál lezárultak a marosvásárhelyi országos Petőfi-versenyek jelentkezése. Összesen 17 megye magyar népi színjátászoí, dalosai és táncosai jelentkeztek, köztük olyan megyékből is, amelyek a megyei jellegű Petőfi-versenyekről elmaradtak. Így most áll be a versenyzők közé Szeben megye népi zenekarával, Udvarhely-megye székely táncosportjával, Szolnok Doboka-megye a híres székely táncosokkal s a moldvai Bákó-megye csángó-magyar népi csoportjával. Az eddigi jelentések szerint mintegy 1500 versenyző érkezik Marosvásárhelyre.

A központ a marosvásárhelyi rendező bizottsággal együttesen kidolgozta a háromnapos ünnepi rendezvények műsorát. A verseny június 27-én, megnyitó ünnepiéllyel kezdődik, amelyen Balogh Edgár képviselő méltatja a Petőfi-versenyek jelentőségét. A megnyitó ünnepségeken a demokratikus szervezetek és hatóságok köszöntik a versenyzőket.

A marosvásárhelyi énekkarok és művészcsoporthok műsorát adnak.

Hétfőn, június 28-án, két helyen folynak a versenyek. A Kulturpalotában az énekesek, szavalókörösök, népi táncosportok és népi játékosok mutatkoznak be, a Transsylvania színpadán pedig az egyes megyék színjátászo csoportjai. Az eredetileg zártkörűnek elgondolt versenyeket a rendkívül nagy érdeklődésre való tekintettel közönség előtt tartják meg. A versenyek reggel 8 órától este 7 óráig tartanak. Az osztályozás meghívott neves írókból, művészekből, kritikusokból álló bírálóbizottság pontozása alapján történik. Még a verseny napjának az estéjén kihirdetik az eredményeket s a legjobb színjátászo, táncos és dalos csoport ünnepélyes keretek között bemutatkozik.

A harmadik napon, Péter Pálkor a versenyzők kivonulnak az 1848-as eszmékért vértanuhalált halt tanárok emlékművéhez, koszorút helyeznek el, majd felvonulnak a főtérré,

ahol Kacsó Sándor, a MNSz országos elnöke beszédet mond. A beszédet szabadtéri ünnepély keretében népi dalos és táncos bemutató követi. A szabadtéri ünnepélyen román és szerb népi táncos csoportok is szerepelnek.

Maros Torda-megye falvai lázasan készülnek a népi szokásokat és dalokat bemutató felvonulásra. Marosvásárhelyen komoly előkészítő munkálatok folynak. A rend fenntartására és a vendégek kalauzolására az ifjusági munkás szövetség tagjából összesen 300 főnyi utbaigazító csoportot állítottak fel. A hadsereg fáklyásmenetet rendez a Petőfi-versenyek részvevői tiszteletére. A megye és a város hatóságai az ellátás biztosítására nyújtanak segédkezet. A lakosság máris tuljegyzte a kivélt szálláshelymennyiséget.

A megyei Petőfi-versenyek marosvásárhelyi záróünnepélye méltóképpen juttatja kifejezésre azt a szerepet, amelyet a Román Népköztársaságban a magyar dolgozók új népi kultúrája már eddig is viselt.

Priestley „Váratlan vendég” című színművével újabb egyhónapos vendég játékkörútra indult a Dolgozók Színháza

KOLOZSVÁR — A kolozsvári Dolgozók Színháza június 11-én este új vendégjátékkörútra indult. Ezalkalommal a társulat — mely lassanként az ország egyik jelentős magyarnyelvű prózai társulatává vált — a következő utirányt követi: Egeres, Bánffyhadud, Élesd, Telegd, Nagyvárád, Nagyszalonta, Kisjenő, Arad, Nagyszentmiklós, Óbányó, Zombolya, Lugos, Buziás, Gátallya, Oravica, Resica, Karánsebes, Piski, Gyulafehérvár, Tóvis, Torda, Kolozsvár. Ujra elindul hát a Dolgozók Színháza, hogy június 25-ig bezárólag végigutazza az ország egy részét és elvigye a színház élményét a falvakba és vidéki városokba, ahol eddig nem jutott a kultúrmozgás embereknek átfogóbb színházi élmény. A Dolgozók Színháza két haladószerűen külföldi darabban, *Ussey és Gow* „Mélyek a gyökerek” című, a négerkérdést tárgyaló színművével és Priestley „Váratlan vendég” című pompás, a századeleji angliai kapitalista életet feltáró színdarabjával indul útjára.

A Váratlan vendégnek házi főpróbáján beszélgettünk az együttes tagjaival elmúlt élményekről és jövődó tervekről.

FELEJTHETILEN ÉLMÉNYEK SOROZATA

volt az elmúlt hónapban lezajlott turné. Saját vasúti kocsijaikban utaztak a társulat tagjai, teljes díszlet- és ruhatárral. Hálókosikban laktak. A társulat jelenlévő nőtagjai: Arányi Julia, Gellért Ibolya és Székelyné, a sugó, elmesélik, hogy a legtöbb állomás küldöttség és valóságos virágerdő várták őket. A szeretet és megbecsülés megnyilvánulásai mellett az esti előadások forró hangulata, a nagy siker volt a legszebb elismerése a Dolgozók

Színháza kulturális munkájának. — Felejthetetlen volt a május elsejének — mesélik — a társulat férfitagjai ragyogóra festették a vagon falait, amelyet feldíszítettünk. Teli torokkal énekeltek az Internacionálét.

Beszélnék a falljuságjukról. Ezen is visszatükröződik a hivatástudat, mindnyájuk szilárd érzése, hogy kulturális missziót teljesítenek. Feljegyzik a falljuságba a sikereket és hibákat. Siker bővében volt, mely a „Mélyek a gyökerek” előadásán épp úgy kijárt a fiatal Székely Rózsának, a néger szobalány megszemélyesítőjének, mint a főszereplőknek. Aki

figyeli és felméri munkájukat, hatalmas, észrevehető fejlődést tapasztal. A „Váratlan vendég” házi főpróbáján meglep ez a felfelé lendülés, a színpadi otthonosság.

Borbáth Magda a Dolgozók Színháza rendezője teljes egységben tartja a társulatot. Színpadi érzéke, tudása, türelme biztosítja annak, hogy valamennyien helyesen fogják fel a szerepüket. A sok próba, a szakadatlan munka s a közösségi szellem azok a tényezők, melyek az eredményt biztosítják. S az eredmény: tehetséges, jó előadás.

A házfőpróbán látottakból

csak ennyit: a szereplők Arányi Julia, Kiss László, Gellért Ibolya, Mogyoróssy Győző, Bíró Levente, Fekete Gyula és Vajda Endre az első pillanattól kezdve éreztetik és érzékelteik azt a feszültséget, mely a drámai hatásokban bővelkedő, mélyeséges igazságokkal telt

Priestley-mű fő jellegzetessége. Az előadás meglepően teljes, még így az első házfőpróbán is az, s ha kiforr, egyike lesz a hosszú utra induló társulat legnagyobb teljesítményeinek... M. L.

Az Állami Magyar Színház és Opera közleményei

Szerdán, csütörtökön, pénteken Bokor Ilona vendégfellépésével a Cigányszerelemet játssza az énekegyüttes

Ma, kedden este a nagyleőzség részére játsszák az Állami Magyar Színház és Opera növendékei Katona József örökbecsű drámáját, a „Bánk bán”-t, amely a tegnapi szervezett munkásság részére tartott előadás megérdemelt meglep sikert hozott a szép kiállítás, gondos rendezésben kibozott előadásnak és a lelkes szereplőgárdának.

Szerdán, csütörtökön, pénteken Lehar Ferenc legszebb daljátékát ismétli meg a zenés együttes. Mindhárom előadásán Bokor Ilona, az elmúlt évadokból ismert kedvelt primadonna éneklő vendégként adja elő egyike női főszerepét, Zórikát. A többi főszerepeket ezuttal is az évadéleji felújítás szereplői: Krémer Manó, Hegy Lili, Bereczky Magda, Szentes Ferenc, Ditró Béla, Sár Jenő, Szendrey Mihály és Réthely Odón játsszák.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MÜSORA:

Kedden este 8 órakor: Bánk bán. Az Állami Magyar Zene- és Színházi Akadémia növendékeinek előadása a centenáriumi hónap keretében. Rezsés helyátrak.

Szerdán este 8 órakor: Cigányszerelem. Bokor Ilona vendégfellépésével.

Csütörtökön este 8 órakor: Cigányszerelem, Bokor Ilona vendégfellépésével.

HANGVERSENYEK A MAGYAR ZENE- ÉS SZÍNHÁZI FŐISKOLA DISZTERMÉBEN

Június 17-én, csütörtökön este 8 órakor Halmos György 20. születésnapjának emlékére hangverseny.

Június 20-án, vasárnap este 8 órakor évadzó hangverseny.

KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: Elet a várban. Az esti filmgyártás legnagyobb alkotása. Főszerepben Hugo Laur, Lia Lata, Anro Talvi. Előadások 5, 7 és 9 órakor. Szombatos és vasárnap 3 órakor is.

FÓRUM: A tengerek réme.

NÉPMOZGO (Popular): Vidám U nyok. (Lányok egyenruha nélkül.)

RIO: Nyári szünet. Nincs előadás.

SELECT: Szeretet-szerelm. Főszerepben L. Smirnova és V. Cober.

URANIA: Bűnök éjszakája.

Erdély természeti kincseinek feltárásánál és iparosításánál

fontos szerep vára Bolyai Tudományegyetemre

KOLOZSVAR. — Mint ismeretes, a pillanatban szakbizottság dolgozik a Székelyföld különböző területein, hogy megvizsgálja az altalaj kincseit, javaslatot tegyen azoknak feltárására és így Erdély része is elindulhasson az iparosítás útján.

Hatalmas jelentőségű kezdeményezés ez, tavlatában ma még szinte felmérhetetlen. Erdély a földkerekség egyik leggazdagabb területe, mely a multban kihagyhatatlanul őrizte kincseit. Mi volt ennek a jelenségnek oka és mit jelent a ma lendülete és kezdeményezése? Mi az, ami a földben rejtőzik és hogy válik a jövőben közkincsé? Ezkről az igazamán érdekes kérdésekről beszélgetünk a probléma egyik legalapabb ismerőjével, Török Zoltán egyetemi tanárral, a Bolyai Tudományegyetem természettudományi tanszékének dékánjával. A beszélgetés a tudós és szakember szeméreméből világossá teszi a kérdéseket és egyúttal utat is mutat a jövőre nézve.

A SZÉKELYFÖLD IPAROSÍTÁSA

— mondja Török professzor — nem a geológiai kikutathatatlanságon múlt a felszabadulás óta, hanem a forgalmi utak hiányán. Ha a mostani óriási országoszerkezelt munkalendülettel vasut építne Székelyudvarhely és Csíkszereda között, azonnal megindulna az altalaj kincseinek feltárása és hasznosítása. E kérdést már akkor leszögeztük, mikor a felszabadulás után hivatalos megbízásból végigutaztuk Balogh Edgárral a Székelyföldet és megtettük észrevételeinket. A vasut a vérkeringés, az szállítóeszköz, az iparosításban ugyiszólván a legfőbb alap. A kapitalista gondolkodás sohasem a nép javára használta fel a javakat, hanem saját hasznára, a nép teljes elanyagolásával, érdekeinek semmibevevével. Markos György írja a Szovjetunióról írott könyvében a következő megszívlelendő szavakat: „Iparosítás szocializmus nélkül elképzelhetetlen, de szocializmus iparosítás nélkül lehetetlen.” Népköztársaságunkban minden a nép javára történik, természetesen hát, hogy a székelyföldi kincseket is a nép javára használják fel. Első feladat azonban a vasutépítés, a már említett vonalon és ezzel párhuzamosan a Szászrégen — Barót — Agostonfalva irányban. A helyszínen lévő rengeteg és pompás kőanyag biztosítja az utak és autótutak építésének sikerét. A székelyföldi vulfáni kőzet, a marvasokban óriási mennyiségben található ugynevezett androzitek legalkalmasabbak utépítésre. A Koksztudományi bizottság, mely végigjárja a Kelemben havasokat és a Hargitát is, bizonyára felméri ennek jelentőségét. Hiszen ezekből a kővekből építettek a multban még Moldovában is. A vidék egyébként a

változatos kőanyagok valóságos tárháza, s a kő kitermelése már ma is lehetséges, mert az iparvasutak megfelelőinek egyelőre ennek a célnak.

Térkép fölé hajolva mutatja a professzor a kővek hazáját. Megkérdezzük:

— Milyen kincsek várnak ezenkívül feltárásra a Székelyföldön?

— Elsősorban a vasérc, melyet részben máris feldolgoz a szentkeresztbányai üzem. E vasérclelőhelyek fészkesek — így nevezik a fészkeszerű műhelyeket a geológia nyelvén. — Már Gábor Aron is ebből olvasztotta a bodvai olvasztóban híres ágyuit. Az Erdővidék irányában kiépülő közlekedés lehetővé teszi majd a nagyméretű feltárást. Most újból a mult utalok ezzel kapcsolatban. A kapitalista rendszer volt az oka az elmaradásnak, mert a kapitalista mindig odanyul, ahol saját zsebébe tömhet. Erre nem látott lehetőséget ezen a tájon, az ottlakó nép használatára pedig közömbös volt előtte. Ezért nem épített a borvízek hazájában nyugati nivóju fürdő- és üdülőtelepeket, habár tudhatta, hogy a Székelyföldön található bányalatos gazdagsága ásvány és borvízek oly változatosak és pompáshatásúak, hogy nincs a világon sehol, se Vichyben, sem Karlsbadban olyan gyógyvíz, melyhez hasonló vagy különbet és azonos hatást ne lehetne éreztetni Erdélyben. Ezzel azonban senki sem törődött a mindig Nyugat felé orientálódó régi Romániában vagy Magyarországon.

— Ismétlem — folytatja Török dékán —, hogy az iparosítás alapja a szocialista fejlődésnek. Az iparosítás bázisa pedig — mint ezt Gheorghiu-Dej is kifejtette egyik beszédében — a nehézipar. A Székelyföld vasa és szene fontos tényező lesz ebben a fejlődésben. És itt kapcsolódik be a haladás és ipari fejlődés hatalmas munkájába a tudomány s remélem, a mi egyetemünk is.

RENGETEG VAS ÉS ÉRC

van a Székelyföldön — de ezt csak akkor lehet hasznosítani, ha kitermeléséhez megfelelő kőszeménység áll rendelkezésre. Azonban országunknak nincs jó minőségű kőszeménység, mely a kohászatban elengedhetetlen. Külföldi szállítmányra nem gondolhatunk ekkora mennyiségben, magunknak kell megoldani az üpeltetés útján ezt a kérdést, amúgy is inkább, mert kiváló szakembereink vannak ezen a téren. Itt, Kolozsváron is például Kulcsár Géza, a Fizikai Kémiai intézet asszisztense és Blankenberg Nándor személyében. A Koksztudományi bizottság azonban nem megfelelő. Ha egyetemünk külön intézetet állíthatna fel a kohászat problémáinak megoldására és kísérletezésére, bizonyos vagyok a segítségével rövid időn belül a külföldi

kőszeménnyel egyenrangú, vagy talán még jobb minőségű kőszeménnyel tudnánk előállítani. A kőszeménnyel eljáráshoz persze felszerelések kellene. Ugyanez az intézet a földgáznak a kohászatba való bekapcsolását is megoldaná. Ezt az intézetet aztán ki lehetne építeni technológiai intézetté, mely ipari problémáink tudományos megoldására vállalkoznék.

— Tehát kő, vas, szén a legdrágább kincseink a Székelyföldön?

— Nem kell megelégedni a nyárádmonti hatalmas földgázterületekről sem — hangzik a válasz. A baróti és más szénmedencék jelenlegi gyöngébb minőségű szénét erősen fel lehetne javítani. A németek vagonszámra hurcolták el innen a szenet, hogy aztán otthon a háború céljaira szintetikus benzint, parafint, szappant készítsenek belőle. Mindezt mi is előállíthatnánk a békés fejlődés érdekében. És tudom, hogy meg is tesszük a Népköztársaság támogatásával.

— Egy utolsó kérdés. És az arany?

— Arany? A mult világ hamis csillogása ez. Nálunk már nem értékmérő. Dacia aranyát már a rómaiak kibányászták. A ma embere számára az arany, mint nemesebb legfeljebb műszerek, eszközök készítésénél játszik szerepet. Mert a mi legfőbb értékünk nem az arany, hanem az ember és a munka — fejezi be értékes nyilatkozatát Török Zoltán professzor. (M. L.)

Önkéntes munkával

kell növelni a termőterületet és leküzdeni a maláriát a

A kajántói tavat is le kell csapolni

KOLOZSVAR — Nemzetgazdasági és egészségügyi szükséglet, hogy az országban elég nagy számban levő tavakat, mocsarakat, állóvizeket és árterületeket lecsapolják. Alkotmányuk külön fejezetben foglalkozik ezzel a kérdéssel és ennek egyik eredménye, a Pruth melletti országos önkéntes munkatelep, ahol több ezer brigádos ifju tizezer hektáryi területeket csapol le és tesz mezőgazdasági szempontból használhatóvá.

Kolozs megye területén, a mezőségen is halaszthatatlanul szükséges, hogy minél hamarabb sor kerüljön erre. Egyrészt a maláriától veszélyeztetett lakosság egészségének megóvása, másrészt a termőterület növelése szempontjából. Az egészségügyi hatóságok a malária betegség egyetlen biztos megelőző eszközének a lecsapolási munkálatokat tartják. A megyei mérnöki hivatal kulturterméni osztályának vezetőjével, Danciu Abudeanu Aurel főmérnökkel beszélgetünk e kéré-

Akarni hull

Térképeket vesz elő. A ceruza hegye gyorsan surran át a kilométereken.

— A megyében három sürgősen megoldandó lecsapolási munka volna — mondja. Első és legfontosabb a magyarszováti tó levezetése. Nem is nehéz feladat. Akarni hull és 10—15 nap alatt megvallozik a helyzet. Ezzel 60—62 hektár vizet elárasztott terület szabadul fel és válik a nemzetgazdasági szempontjából jövedelmezőbbé.

Megkérjük Danciu főmérnököt, mutasson rá, hogyan lehetne a magyarszováti tavat, a mezőségi malária betegség egyik főfészkekét megszüntetni.

— Mi sem könnyebb — válaszol. Már kezében is tartja a tó és környéke részletes térképét és ekkor látjuk, hogy mekkora hanyagság terheli a multat.

Egyetemi tanszéket kap az orosz nyelv és irodalom

BUKAREST. — (Agerpres.) A közoktatásiügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében az orosz nyelv és irodalom szakmai elszámítását a román közoktatásban a Román-Szovjet Intézet egyetemi osztálya fogja irányítani.

Az orosz nyelvből és irodalomból és kulturából a felső oktatás ennél az intézetnél három évig fog tartani és hároméves tanfolyamot elvégzettek egyetemi képesítéssel egyenértékű végbizonyítványt kapnak.

Szabályozták az államosított gyárak és vállalatok adófizetését

BUKAREST. — (Agerpres.) A pénzügyminisztérium az államosított gyárak, üzemek, vállalatok hátrálékos adóinak behajtásával kapcsolatban a következőket rendelte el:

Azok az államosított iparvállalatok, amelyek a folyó évi június 11-ig estig nem tudták kifizetni forgalmi adójukat és a folyó évi május hónap második felére esedékes aránylagos (proporcionális) adójukat a részükre kiállított számlák után, ezt a két adóhátrálékukat legkésőbb a folyó évi június 20-áig késedelmi kamat nélkül egyenlíthetik ki.

Az egyenes adók kifizetésére esetről-esetre állapítják meg a fizetési kötelezettséget, amikor megállapítást nyer a vállalat, vagy üzem fizetőképessége.

A rendelet 90 napos túlnyújtást engedélyez a különböző kihágásokért kirótt kincstári bírságok behajtására.

Az esedékes egyenes és közvetett adókat — minden haladék nélkül — az összes államosított vállalatok, gyárak, üzemek határidőre kötelesek kifizetni.

A szabadság és jog megvédelmezésére nevelik az ifjumunkásokat

BUKAREST. — (Agerpres.) A munkaügyi minisztérium munkásnevelő osztálya az Ifjumunkás Szövetség ifjomegye tagozatának közreműködésével a Szovjet-Román Barátság Házának kertjében nagyszabású emlékműepélyt rendezett az 1848. évi forradalom centenáriuma alkalmából.

Az ünnepélyen, amelyen több ezer ipari tanuló és ifjumunkás jelent

meg, Tarcea Gherghie tanár ismertette az 1848. évi forradalom célkitűzéseinek jelentőségét. Utalt arra, hogy a munkaügyi minisztérium munkásnevelő osztálya az ifju dolgozókat a szabadság és jog védelmének szellemében kívánja nevelni, azoknak az eszméknek a megvalósításáért, amelyekért száz évvel ezelőtt Balceson Nicolae és a forradalom többi szellemi vezetői harcoltak és szenvedtek.

Ellenőrzik az egységes gimnáziumok növendékeinek tanulmányi előmenetelét

KOLOZSVAR — A közoktatásiügyi minisztérium 139.448/B. —1948. számú rendeletével ellenőrzi az egységes gimnáziumok növendékeinek tanulmányi előmenetelét, abban az esetben, ha nem olyan iskolákban tanultak, ahol képesített szaktanárok tanítottak. Ez szóbeli vizsgával történik és csak azokból a tantárgyakból, amelyeket nem egyetemi képesítésű tanárok adtak elő. Eleendő képesítésnek számít a bölcsészeti és természettudományi karon, valamint a kereskedelmi akadémián (közgazdasági karon) szerzett oklevél (licentia).

Ha az illető iskolánál van egyetemi képesítésű tanár, ez ellenőrizheti a tanulók előmenetelét azokból a tantárgyakból, amelyeket egyetemi oklevél nélküli tanárok adtak elő. Az ellenőrzés június 15-e és 19-e között történik.

Azok az egységes gimnáziumok, amelyekre ez a rendelet vonatkozik, kötelesek jelentést tenni a tankerületi felügyelőséghez, amelyben fel kell tüntetni az egyetemi oklevél nélküli működő tanárokat nevet, a részéről előadott tantárgyakat és azt, hogy mely tantárgyakra szükséges ellenőrző tanár kiküldése, hogy a tankerület beoszthassa a kiküldendő tanárokat.

Mezőségen!

lakosságára jelentenek. A falu szorgalmas dolgozói fogjanak azonnal munkába. A munkában annyiszor kirtunt földműves dolgozók érdeme legyen a tó lecsapolása is és így a saját erejükkel, két kezükkel maguk végzett munka alapján a felszabadult föld is azé lesz, aki harcolt és megdolgozott érte.

A beszélgetés során megtudjuk, hogy Apahidánál még 1946-ban megkezdődött a Szamos medrének a szabályozása. A tervrajz szerint a munkálatok elvégzése után 9 hektár árterületet lehet használhatóvá tenni és az állandó vízelöntésektől megmenteni. Eddig közmunkával már elkészült a folyó kanyarját kikapcsoló csatorna, de a tervet egészében nem hajtották végre. Ezért az árvesztély — ha kisebb is — de fennáll. 267 méter hosszú csatorna megépítése, 4500 köbméter föld kiásása végleg megoldaná a kérdést.

A Kajántó mellett levő tó, amely 135 hold területet tart viz alatt, kevés megerősítéssel végleg felszámolható. A mérnöki hivatal már két éve kidolgozott egy tervet, amelynek végrehajtása során 135 holddal lehetne a megye szántóföldjét szaporítani. Három év alatt évente 5 ezer munkanapszámmal konyhakertészetnek igen alkalmas kerteket lehetne így készíteni, amelyek nagyban elősegítenék Kolozsvár város zöldszelvényét.

A községek — Apahida, Szovát és Kajántó — lakói önkéntes munkával kezdjenek munkába és oldják meg a feladatukat.

Magyarszovát község lakossága 10 napi önkéntes munkával, amelyen naponta ötszáz földműves venne csak részt, végleg felszámolható az a veszély, amely az eliszaposodott tóban lenyésző, maláriát terjesztő, szennyvíz fertőző csapadék a község

**Olvasd,
terjeszd,
támogasd
a „Világosság“-ot**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítóknak, nyomdászsoknak 90 lej. — Postacsekk szám: 40.625.

Mint a fecske

amely szalmaszálra ragaszt fészkehez, úgy javítottunk mi is iskolapü-
letünkön — mondotta az Állami Kereskedelmi Leányliceum nyolcadik-
osztályos tanárnője az intézet hagyományos balladási ünnepségén, mely-
nek tiszteletére csodálatosan szépen díszítették fel a növendékek az is-
kolát. — S ez a szalmaszál — folytatta a költői szépségű hasonlatot —
jobb tanácsot minket mint bármely más.

Szép volt az ünnepség: a könnyekkel küzdő osztályfőnöknő és az
egzaltatott tartalmas és építő beszéde, a műsor, a megható leányar-
cok. De ez a mondat szövegünk leginkább a szívhez és ez példázta talán
leghatásosabb az új iskolával meglévő kapcsolatát, mely a vilá-
gosságot átvezető útszélőként az Alma Materrel összeköti. Az Állami Keres-
kedelmi Leányliceum növendékei a háború után romokat, port és pisz-
kot találtak az iskolapületekben. Mindezt segítettek eltakarítani, ők tet-
ték ragyogóvá a tantermeket, az 6 munkájuk volt betetőzése, végleges
simítása annak a nagy munkának, melyet önkéntesen végeztek a város
dolgozóit. És ez az odaragasztott „fecske-szalmaszál” a legerősebb, s
legszebb kapocs, mert eleven, az élettel van összefüggésben és példázta,
hogy új nemzedékünk már cselekvő részese mindenfajta munkának, s
ők már nemcsak tanulni, de építeni is tudnak.

**A MAGYAR ZENE- ÉS SZINMU-
VÉSZETI FŐISKOLA** folyó hó
19-én, szombaton délután 4 órakor
az intézet dísztermében a színháztudás
és a zene időszaki kérdéseiről isme-
retterjesztő előadást rendez. Elő-
adók: Méliusz József művészeti ve-
zényelgő és Eisikovits Miksa tan-
ár. Belépés díjtalan, érdeklődőket
szívesen lát az igazgatóság.

TISZTEKÉ LÉPTETHETŐK ELŐ
a katonamesterék is, a nemzetvédel-
mi minisztérium legújabb rendelete
szerint. Az előléptetés feltételei
ugyanazok, mint az altisztek előlép-
tetésénél.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. Hála-
köszönetünket fejezzük ki mindazon-
nak, akik felejtéssel, ferjem, edes-
apám temetésén megjelenésüket
fájdalmunkat enyhítették. Külön kö-
szönetünket fejezzük ki a Gutenberg
dalárdának is a temetésen való rész-
vételért. Öv. Folticska Lajosné és
gyermekét.

**PALESZTINÁBA CSAK REPÜLO-
POSTÁVAL** továbbítják a leveleket,
a posta vezérgazdagságának hiva-
talan közlése szerint. Újabb rendel-
kezésig mind az egyszerű, mind az
ajánlott leveleket csak légipostával
szállítanak Palesztinába.

**„ROMÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG
AKADEMIÁJA”** nevet kapott az
állami intézmény átnevezésével. A
Román Akadémia, a hivatalos lap
június 9-13. számában megje-
lent rendelet értelmében.

PENICILIN-CSEMPÉSEKET fo-
gott el a nyírbrányi rendőrség.
Gáty András romániai illetőségű
férfit átszökték Magyarországra és
Nyírbrányban megbízott három
személyt, hogy részére Magyarorszá-
gon több ezer forint értékű penicil-
int vásároljanak. Megbízottai össze-
is vásárolták a gyógyszert és átad-
ták Gátynak. A rendőrség értesülve
a tiltott ügyletről, mind Gáty And-
rást, mind három társát letartóz-
tatta és átadta a debreceni ügyész-
ségnek.

Értesítés

Értesítjük Kisküküllő-vármegyei előfizetőinket és bizományosainkat,
hogy Márkus Sándor dicsőségmentes (nagyenyedi) megbízottunktól,
— tekintettel arra, hogy a kiadóhivatal részére beszedett összegekkel
nem számolt el, — megbízásunkat megvontuk.
Márkus Sándor tehát sem a „Világosság”, sem a „Falvak Népe” ré-
szére pénzfelvétele nem jogosult.

VILAGOSSAG ÉS FALVAK NEPE KIADÓHIVATALA

A kolozsvári MNSZ hírei:

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete felhívja tagjainak
figyelmét, hogy a tagsági könyveket
az 1948. évre kicseréli. Kéri tagjait,
hogy tagsági könyvük kicserélésére
munkanapokon délelőtt 8 és 1, dél-
után pedig 4. és 6 óra között a Mo-
lotov-utca 16 alatti székházban,
Csibé Jolán pénztárosnál jelenkez-
zenek.

Kéri a tagokat, hogy a náluk je-
lentkező pénzbeszedőket fogadják
megértéssel és az eszedékes tagsági
díjak pontos és rendszeres fizetésé-
vel tegyenek eleget kötelezettsé-
güknek szervezeteikkel szemben.

Június 15-én, kedden este 7 órakor az V. kerület szervezői gyűlése a Türr István-utca 36 szám alatti kerületi székházban.

Június 16-án, szerdán este 7 órakor I. kerületi taggyűlés a Molotov-utca (volt Deák Ferenc-utca) 16 sz. alatti székházban.

Este 7 órakor a IV/1. kerület szer-
vezői gyűlése a Máramaros-utcai
kulturházban (Irisz-telep).

Este fél 8 órakor a II. kerület
szervezői gyűlése az Attila-utca 9
szám alatti székházban.

Este fél 8 órakor a III. kerület
szervezői gyűlése az Attila-utca 9
szám alatti székházban.

A RDIOSz felhívása az ország sportoló ifjúságához

(BUKAREST, Agerpresa) A Román Demokratikus Ifjúsági Országos Szövetsége a következő felhívást intézte az ifjúsághoz:

„IFJAK!

1948 június elsejétől szeptember else-
gig országunkban a romániai sportélet
legfontosabb sportversenyei zajlanak le
az „Ifjúsági Egységkupaért”.

E nagyszabású sportversenyeknek
hozzá kell járulnia hazánk sportéletének
még nagyobb átalakulásához. Nálunk
is, miként minden országban, ahol a
földbirtokosok és kapitalisták a hata-
lom, a sport a kevesek és gazdagok ki-
váltsága volt, meggazdagodási lehetőség
egyesek számára. Üzletkötések és kizsá-
mányolási lehetősége mások számára.

Az ifjúság nagy tömegétől elröbölték
a sportoláshoz való jogot, éppen úgy,
ahogy lezárták előle a művelődési lehe-
tőséget is.

Nálunk, a Román Népköztársaságban,
miként a népi demokrácia minden or-
szágában, a szocializmus országának, a
Szovjetunió világító példáját követve,
a sport a népi rendszer gondoskodása
következtében valóban az egész ifjúság
javára lesz. Az ifjúság számára bizto-
sítják a sportolás jogát és a gyakorlá-
sához szükséges eszközöket.

Alkotmányunk 20. és 25. szakasza
bizonyítja a demokratikus rendszerünk
gondoskodását az ifjúság egészséges te-
ti fejlődése iránt.

„IFJAK!

A sport gyakorlásával egészségeseb-
bek, erősebbek, életteljesebbek leszünk.
A sport fegyverei, erősítik az embert
a nehézségekkel szemben, megtanítják
arra, hogy bátor és becsületes legyen.
Ezzel jobban dolgozik, ha testünk
egészesen.

Az ifjúsági egység kupája legyen
egyik eszköze, hogy az ifjúság szert te-
gyen mindezekre a tulajdonságokra. A
verseny nemcsak azoknak szól, akik már

eddig is sportoltak. Mindazok számára
szól, akik ezental sportolni óhajtanak.
Vegyetek ezért mindnyájan részt „Az
Ifjúsági Egységkupaért” folyó nagy
versenyekben.

Jöjjetek ki ezer, százezerszámra a
sportpályákra, versenyeztek bajtársi
módon, erősítetek testeteket, lekte-
ket.

Készüljetelek elő sportolással a föld-
ken, az iskolákban és az egyetemeken
elvégzendő munkátokra, a haza újjáépí-
tésében való részvételre.

Szilárdítsátok meg a sportversenye-
ken az ország ifjai közötti barátságot
és szeretetet.

Szilárdítsátok meg az ifjumunkások,
parasztfiúk, diákok, tanulók és kato-
nák közötti egységet s ezzel még jobban
megerősítetek a mi Népköztársaság-
unkat, ezebbé és hatalmasabbá tessétek,
mint amilyen bármikor volt.

Ma, amikor a népek az egész világon
a tartós békéért harcolnak az imperia-
listák ellen, alkétsátok át a kupaért
folyó versenyeket egységünk óriási meg-
nyilvánulására, ama elhatározásunk ki-
nyilvánítására, hogy megvédjük a bé-
két, nemzeti szabadságunkat és függet-
lenségünket, hogy ifjui erőnkkel szaba-
don vehessünk részt hazánk újjáépítésé-
ben, ahol számunkra ragyogó és boldog
jövő nyílik.

Minden ifju vegyen részt az ifjúsági
egységkupaért” folyó versenyekben.
Eljének a Román Demokratikus Ifju-
sági Országos Szövetségébe tömörült if-
jak!

Eljen a Román Népköztársaság!

**Magyarország kiesett
a Davis Cup európai zónájának
küzdelméből**

BUDAPEST. — A Svédország—
Magyarország Davis Cup-mérkőzés
utolsó napján, tegnap került lejá-
tszásra a Johanson—Ádám és az As-
bóth—Bergalin-mérkőzés. Az első
két nap küzdelmében a svédok 2:1
arányu vezetésre tettek szert.

Johanson—Ádám-mérkőzést a
svéd versenyző nyerte meg 7:5, 6:1,
6:4 arányban. Johanson e győzelmé-
vel megszerezte a svéd együttes to-
vábbjutását a Davis Cup európai
zónájának elődöntőjébe, ahol az an-
gol csapat lesz az ellenfeleik. Johan-
son megérdemelten nyerte meg az
Ádám elleni mérkőzését. A szakér-
tők szerint egy klasszissal jobb volt
ellenfeleimél. Ádám az első szettben
már 5:1 arányu vezetésre tett szert,
amikor a svéd versenyző remek já-

tékával megfordította a szett ered-
ményét. A második szettben simán
győzött Johanson A harmadikban a
svéd versenyző 4:0-as vezetéshez ju-
tott, Ádám kiegyenlített, de 4:4
után ismét Johanson kerekedett fe-
lül és 6:4 arányban győzött.

Asbóth minden megerőltetés nél-
kül biztosan győzött Bergalin ellen
6:4, 6:3, 6:4 arányban.

Prágában került lejátszásra a
csehszlovák—belga Davis—Cup-mér-
kőzés, melyet a cseh együttes nyert
meg 3:2 arányban. A cseh együttes
ellenfele a Davis Cup elődöntőjében
az olasz csapat lesz.

A döntőben a svéd—angol mérkő-
zés győztese a csehszlovák—olasz
mérkőzés győztesével játszik.

A döntőben a svéd—angol mérkő-
zés győztese a csehszlovák—olasz
mérkőzés győztesével játszik.

SUBADANI

Népsport lett a tenisz Nagybányán

A játékosok önkéntes munkával hozták rendbe a pályát

NAGYBÁNYA. — Ha valaki a mód-
ozatait beszélék meg a diákok-
közösség vezetőjével, azaz a Pos-
tarét-utca betér — ha nem is
tudná, akkor is könnyen rájönné,
hogy itt a közelben sporttelep van.
Ez a környék a mérkőzések és
egyéb sportesemények zajától han-
gós. A Nagybányák, szinte félkör-
alakban körülvéve hegyek — elől a
kisebkek, mint a Kereszthegy, hát-
ul a nagyok, a Rozsály és a töb-
biek — dühösen kiabálják vissza a
féltelén szurkolók diadalmasan
szálló, vagy morajba fuló biztatá-
sát. A hegyek előtti térségben a
Phönix gyár füstölög.

Éppen mérkőzés van — a román
és magyar liceum diákjainak futó-
versenye, de a zaj egy osztályozó
mérkőzés zajával is felér. Ez a kör-
nyék már megszokta ezt.

A nagy területen fekvő sporttelep
labdarugópályáját körül fogó, salakos
futópályán Bolás László és Pop
Vasile testevel tanárok, a verseny

son a fehérsport gyakorlására. Kez-
deményezésünk a játékosok körében
is jó visszhangra talált. Önkéntes
munkával végezték el a pálya javítá-
si munkálatait, ők maguk végzik a
hengerelést és a pálya fenntartá-
sával kapcsolatos munkákat is.

Most már ott tartunk —
mondja Balla József és Rákosi
Nagy János, akik komoly munkát
végeztek a pálya előkészítésében és
a tenisz sportszakosztály beszerve-
zésében, — hogy a játszó csoportunk
versenyekre készült el.

A Phönix szakszervezetének
sportszakosztálya azzal, hogy a te-
niszsport kapuját mindenki előtt
megnyitotta, a teniszsport jövőjét is
szorgálta, mert így — mind a mun-
kás, mind a tanuló ifjúság széles
rétegeiből kiemelkedő sportteljesí-
gék gazdag változatából, a fehér-
sport utánpótlását is biztosította.

— Nem engedhetjük meg, hogy
továbbra is az a vad érje a teniszt,
hogy az csak a kiváltságosok sport-
ja lehet — mondja Abrudán Zoltán.
Szakszervezetünk és üzemünk min-
den támogatást megad, hogy ezen a
pályán — amely minden sportolni
kedvelőnek mindig nyitva és rendel-
kezésére áll, — felszerelések, labda
és ütő beszerzésével is módot adhas-

SPORTHIRADÓ

A BEAC elnöksége ma, kedden
este 7 órakor az egyesület klubhe-
lyiségében értekezletet tart, melyre
az érdekeltek pontos megjelenését
kéri. A BEAC uszószakosztálya
szerdán este 7 órakor az egyesület
klubhelyiségében gyűlést tart, mely-
re az összes uszók megjelenését kéri
a vezetőség.

MOSZKVBAN a Dinamo sta-
dionjában került lejátszásra a Tor-
pedo—Lokomotiva-mérkőzés, melyet
a Torpedo együttes 4:1 arányban
nyert meg.

NORVEGIA labdarugóválogatottja
Kopenhágában 2:1 arányban legyőz-
te Dánia válogatottját.

AZ EGERBEN megtartott uszó-
mérkőzésen Kádás a 100 méteres
gyorsuszásban 59 mp-cs idővel győ-
zött. A 100 méteres hátuszásban Va-
lent 1 p. 10.2 mp-cs idővel lett az
első.

A ROMÁN KUPA négyes elődöntőjé-
ben vasárnap csak a Politechnica Jasi—
UDR mérkőzés játszották le, melyet
a jasi csapat nyert meg 1:0 (1:0) arány-
ban.

A BALKÁN ÉS A KÖZEPEURO-
PAI CLIMPIA kerékpárversenyeit
a magyar fővárosban rendezik meg.
A küzdelmek hétfőn kezdődnek.

KIK AKARNAK MÜUGRÓK LEN-
NI? Az OSP és az Uszó Liga gondot
fordít a fűrdőidény megkezdésével a mü-
ugrók megfelelő kiképzésére és utánpó-
tlására is. A városi népfürdőben október
és kiképző tanfolyamot rendszeresítet-

tek, amelyen a müugrás ismeretét els-
jávítani óhajtó fiúk és lányok megfelelő
kiképzést kaphatnak. Az edzéseket min-
den szerdán délután 1 órától 6 óráig,
szombaton délután 1 órától 5 óráig, va-
sárnap pedig délelőtt 10 órától 11 óráig
tartják. A müugrás iránt érdeklődők je-
lentkezzenek a városi népfürdőben Jo-
rády Bélánál, a kolozsvári Uszó Liga
elnökénél, vagy Szabó Dénes oktatónál.

**Időt és pénzt takarít meg,
ha:
Indigozott boniert használ
100 block rendelésnél ingyen szö-
veg benyomással.
Megrendelhető és raktáron kapható**

CENTRALA papírüzletben

Molotov-utca 37 (volt Deák Ferenc-utca)

A máramarosszigeti MNSz műkedvelői a szálya-visói munkatelepen

MÁRAMAROSSZIGET. — (Munkatársunktól.) Ünnepi színelőadás volt a szálya-visói munkatelepen. A máramarosszigeti MNSz diák-műkedvelői a magyar tannyelvű gimnázium diákjai látogattak el ide a Román Munkás Párt támogatásával. A máramarosszigeti diákok az „Orosz emberek” című kitünő szovjet drámat adták elő igen nagy sikerrel. A munkatelep egyik hatalmas ebéd-lőtermében a diákok színpadot rögtönöztek és felállították saját díszleteiket s aztán hivatásos színészeket is megszégyenítő ügyességgel és átéléssel adták elő a szovjet darabot. Az előadást mintegy ötszáz főnyi román és magyar közönség nézte végig. Különösen büszkék voltak a má-

ramarosszigeti brigád tagjai földijeik sikerének. A munkatelep dolgozóiból álló közönség lelkesen tapsolt a darabban szereplő, minden emberi javukat gondolkodás nélkül feláldozó szovjet katonahősöknek. Határtalan lelkesedéssel ünnepelték az új szovjet nótáit, aki többé nem „karácsonfadisz”, a férfiak ugynevezett „boldogságának” alárendelt kiszolgálója, hanem egyenrangú fél, aki a szeretetet csak tettei jutalmán fogadja el s a halál küszöbén sem keres futó örömeit. Fekete Katalin, Válya megszemélyesítője a szálya-visói munkatelepen ötszáz új hivatást kért e lelkesítő női eszményképek. A természet zsufoltság megtöltő kö-

zönség lelkesen tapsolt a többi szereplőknek is, mindenekelőtt Kadorján Gábornak, Ebbe Sándornak és Papp Jánosnak. A munkatelep vezetősége az előadás után meleg szeretettel vendégelte meg a 35 tagú diákszingliscsoportot. A máramarosi brigád külön díszfelvonulással köszöntötte meg a MNSz színjátékosainak látogatását. A diáksapat vidám énekléssel, a munkatelep ifjú dolgozóinak lelkes szeretettel nyilvánítták közpette vonult végig a hatalmas munkatelepen. Szálya pedig azóta is erről a darabról folyik a szó az esti tábor-tüzeknél, amely igazi műveltség mutatta meg a szovjet embert.

A nemzetvédelmi minisztérium felhívása a hadirokkantakhoz

KOLOZSVAR. — A kolozsvári vágóipari katonai kerületi parancsnokság a szálya-visói munkatelepen megállapított nemzetvédelmi minisztérium követhető felhívását intézi a hadirokkantakhoz: Azok az IOVR-pénztárhoz tartozó hadirokkantak és háborúsérültek, akiknek rokkantsági százalékát eddig még nem állapították meg és akik az 1916—1918—1919. évi háborúban lettek rokkantak, valamint azok, akik a mindkét világháborúban légi és tengeri támadás következtében váltak rokkantak és lettek hadisérültek, táviratilag azonnal jelentsek be pontos lakcímüket, hogy ügyiratcsomójukat ahhoz az illetékes katonai kerületi parancsnoksághoz to-

amelynél rokkantsági katonai kerületi parancsnokság megállapítást nyer. Ellenkező esetben nem kapnak nyugdíjat. A személyi iratoknak az illetékes katonai kerületi parancsnoksághoz történő elküldésével egyidejűleg a nemzetvédelmi minisztérium hadigondozó osztálya értesíti a hadirokkantakat, hogy hol és mikor kell megjelenniük az illetékes katonai kerületi parancsnokság bizottsága előtt rokkantsági százalékuk megállapítására. Az érdekeltek lakcímüket a következő címre jelentsek be: Biroi Invalizi M. A. N. Bucuresti, Str. General Angelescu No. 140.

A Magyar Dolgozók Pártja megtartotta első kongresszusát

BUDAPEST. — „A várva várt nap, amelyért évtizedek óta a magyar nép legjobb harcosai küzdtek, végre elérkezett: megvalósult a munkásosztály egysége” — írja a Magyar Dolgozók Pártja első kongresszusáról szóló beszámolójában a budapesti „Szabad Nép”. A Magyar Dolgozók Pártja kongresszusát szombat délelőtt a Magyar Kommunista Párt negyedik és a Szociáldemokrata Párt harminchetedik kongresszusa előzte meg. Az első Rákosi Mátyás, a második Szakasits Árpád mondott beszámolót. Mindkét kongresszus elhatározta a munkáspártok egyesülését. Delután a Hősök-terén félmilliónyi dolgozó gyűlt össze nagygyűlésre és hallgatta meg Rákosi és Szakasits, valamint a francia és lengyel testvérpártok kiküldöttjeinek beszédét. A nagygyűlés örömmel és lelkesedéssel üdvözölte a Magyar Dolgozók Pártjának alakuló kongresszusát, felhívta a demokratikus kormányt, hogy továbbra is erélyes kézzel sujtson le mindazokra, akik a földreform, a nagyüzemek államosítása, a dolgozók kenyeré, a köztársaság rendje és nyugalma ellen aknamunkát folytatnak, követelték a felekezeti iskolák haladéktalan államosítását, végül felhívta a magyar munkásságot, parasztságot és hadadó értelmiséget, hogy egyembertől álljon a demokratikus kormány mögött a hároméves terv két és fél év alatti teljesítése érdekében.

Dolgozók Pártját. A kiküldöttek nagy lelkesedéssel hallgatták végig a Szovjetunió Kommunista (Bolshevik) Pártja központi bizottságának a kongresszushoz intézett üdvözlő táviratát, mely rámutatva arra, hogy a magyar nép a munkáspártok együttműködése és egysége révén nagy eredményeket ért el Magyarországon függetlenségéért, gazdasági talpraállásáért, politikai és gazdasági életének demokratikus alapon való újjászervezéséért folytatott küzdelmében, megállapítja, hogy a két munkáspárt egyesülése történelmi esemény a magyar munkásság életében s további új győzelmek kezessége. A távirat sikert kíván a Magyar Dolgozók Pártjának az új, demokratikus és népi Magyarország építésében.

A kongresszust Farkas Mihály, a Magyar Kommunista Párt helyettes főtitkára nyitotta meg, rámutatva az egységért folytatott kemény, de nem hiábavaló harcra. Indítványára a kongresszus résztvevői felállva hódoltak a Magyarországot felszabadításáért hősi halált halt szovjet harcosok emlékének. Ezután a magyarországi demokráta pártok és szervezetek, valamint a külföldi kiküldöttek képviselői üdvözölték a Magyar

Szombaton este az Operaházban nyílt meg a Magyar Dolgozók Pártja három napig tartó első, egyben alakuló kongresszusa. Tildy Zoltán köztársasági elnök, Dinnyés Lajos miniszterelnök és a

BÉCS. — Az ausztriai Szövetséges Ellenőrző Tanács ülésén Kuratszov vezérérekes felhívta a figyelmet arra, hogy az osztrák sajtó nagyrésze az utóbbi időben egyre fokozódó háborus uszítást folytat. Rámutatott arra, hogy ez ellentétben áll az ENSZ határozatával és sajnálattal megállapította azt, hogy ez az irányzat a nyugati megszállók ellenőrzése alatti övezetekben következett be.

Szovjet tiltakozás az osztrák sajtó uszítása ellen

Nem láncolnak többé a Mérai vajjal! Egyesült a három szövetség

A Magyar Népi Szövetség ifjusága országsszerte megyei konferenciákat rendez. Ezeknek a konferenciáknak különös jelentőséget adnak belpolitikai életünk legutóbbi eseményei. Egybeesnek kormányunk legutóbbi nagy megvalósításával, dolgozó népünk történelmi jelentőségű győzelmével: hazánk gyáripárjának a nép tulajdonába való jutásával. Egybeesnek a Szovjetunió nagy segítségével, jóvátételi tartozásunk ötven százalékának elengedésével, továbbá az ifjuság önkéntes brigádjának a nagy munkatelepekre való lázas készülődésével.

Olyan tények ezek, melyek örömmel töltik el Népköztársaságunk minden becsületes dolgozóját. Ugyanakkor pedig fokozottabb munkára és haragra köteleznek bennünket, további feladataink és terveink megvalósítása érdekében. Ezek az események világyozzák fel a Magyar Népi Szövetség ifjuságát is, mely az eddignél nagyobb lendülettel és kedvénnyel szervezettséggel akar bekapcsolódni népi demokráciánk haladó erőinek küzdelmébe. Ahhoz, hogy feladatának elegendő legyen, elsősorban saját magát, saját szervezettségét kell megerősítenie. Kéthónapos munkatervével, mely összefügg a többi ifjusági szervezetek munkatervével, csak így tudja megvalósítani.

A Magyar Népi Szövetség ifjuságának útja: Népköztársaságunk egész ifjuságának útja; a magabiztos társadalmi formák felépítő népi demokrácia útja. Hogy ezen az uton következtessen és eltávolítsanak a haladón, szoros szövetségben és együttmű-

ködésben a Romániai Demokratikus Ifjuság Országos Szövetségébe tömörült többi ifjusági szervezetekkel, a saját maga sorait kell megerősítenie, szervezeti keretét következetesen demokratikus tartalommal megtöltenie. Mit jelent ez? Először jelenti azt, hogy be kell vonnia táborába mindazokat a dolgozó magyar földműves ifjakat, akik épp szervezetlenségük miatt, még nem vehették ki részüket kellő mértékben népi demokráciánk politikai és gazdasági küzdelmeiből. Tehát: a Román Népköztársaság felvirágoztatásának szolgálatába, a romániai ifjuság harci egységének szolgálatába kell állítanunk azt az alkotó erőt, mely földműves ifjuságunkban rejlik s amely sokhelyütt kihasználatlanul szunnyad, vagy pedig olyan törekvéseknek lett eszköze, melyek nem felelnek meg minden szempontból népi demokráciánk követelményeinek.

Másodszor: jelenti azt, hogy az eddignél sokkal fokozottabb erővel kell hozzájárulnunk földműves ifjuságunk politikai neveléséhez. Azok a hiányosságok, amelyek szervezetiünkben fennálltak és fennállnak, elsősorban a politikai nevelés terén történt mulasztásainknak tulajdoníthatók. Harmadszor: jelenti azt, hogy ifjuságunk kultúrelőrelépését kell segítenünk a polgári kapitalista rendszerek utmaradtjaitól és haladásellenes gondolkodásaitól való irodalmi termékeit. Népi színjátszásunkkal, ifjusági dalárdáinkkal, táncospartjainkkal, a dolgozó nép mai küzdelméért, életéért és jövőjéért akariunk szolgálai.

Kikre nem róják ki az idén a minimális adót?

BUKAREST. — (Agerpres.) Luca László pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében az 1948-49. évre nem rójják ki az egyenes adótörvény 35. szakaszában előírt minimális adót azokra az adófizetőkre, akik kereskedelmi vagy ipari tevékenységet folytatnak és akik a következő csoportokba tartoznak: Bármilyen árut árusító mozgó, adóját a minimális adó helyett az elvándorló kereskedők, paraszttalmozók, ért forgalom arányában, a forgalmi vizierővel hajtott paraszttalmozók és

fűrészek, jelentéktelen mészégetők, amelyek kiesinyben árusítanak. Nem tartoznak ez utóbbi csoportba azok, akik a meszet nyilvános értékesítő helyen árusítják. Nem rójják meg minimális adóval a dohánytőzsdéket, az újságok folyóiratok bizományosait, a szövetkezeteket és a népbankokat sem. A felsorolt csoportokba tartozók adóját a minimális adó helyett az elvándorló kereskedők, paraszttalmozók, ért forgalom arányában, a forgalmi vizierővel hajtott paraszttalmozók és

Julius 15-ig becserelik a betétkönyveket A nemzeti Bank továbbra is szavatolja a bankbetéteket

KOLOZSVAR. — A Román Nemzeti Bank az államosítási törvényvel kapcsolatban a takarékbetétekre vonatkozólag a következő rendeletet adta ki: „1. Az iparvállalatok, bányák, bankok, szállítási- és biztosítótársaságok államosításáról szóló 1948 június 11-én megjelent törvény, semmiben sem módosítja a 320-1947. számú törvényt, a hitelintézetek részéről elfogadott betétek visszafizetésének szavatolásáról szóló rendelkezéseit. Következésképpen a Nemzeti Bank a román állam megbízottjaként továbbra is szavatolja a fenti törvény

feltételeinek értelmében az 1948 június 11-ig látra, vagy határidőre beadott betéteket, amelyeket a hivatalos lap 1947 december 2-i 278. számában megjelent 1585. számú minisztertanácsi naplóban felsorolt hitelintézetek fogadtak el. 2. 1948 június 15-től kezdődően, 30 napon belül, tehát 1948 július 15-ig bezárólag terjedő időben, a fenti hitelintézetek részéről rögzített (stabil) lejben kibocsátott takarékbetétkönyvek tulajdonosainak új könyvekké kell becserelniük takarékbetétkönyveiket. Az új betétkönyveket az Országos Takarékos és Postaesek Pénztár, a CEC, vagy az Országos Letéti Pénztár bocsátja ki, hogy a betéteket az erre a célra berendezett takarékosági intézetek összpontosítsák. Ezeket a betéteket mind az állam, mind a Nemzeti Bank továbbra is szavatolja.

Negyedszer: jelenti azt, hogy mindent el kell követnünk a helyi jellegű önkéntes újjáépítő munkálatok fellendítése érdekében. Azok az eredmények, melyeket felmutathatunk dicséretreméltóak, de nem kielégítőek. A helyi újjáépítési munkálatokkal párhuzamosan kell haladnia az országos jelentőségű munkatelepekre való mozgósításnak is. Ifjainkkal meg kell értenünk, hogy ezeken a munkatelepeken új emberek formálódnak. Az irástudatlanok írni tanulnak, szakképzésben es politikai nevelésben részesülnek. Kiméltlenül kell harcolnunk minden rémhír ellen, melyet a reakció a munkatelepekkel kapcsolatosan terjeszt.

A takarékbetétkönyvek tulajdonosai tehát minden korlátozás nélkül elhelyezhetnek, vagy felvehetnek betéteket a CEC-nél, vagy a Letéti Pénztárnál. A betétkönyvek kicserélését a CEC központja és fiókintézetei, a Letéti Pénztár és a postahivatalok mellett működő CEC-hivatalok végzik.”

Ötödöszer: jelenti azt, hogy ifjuságunknak azt a részét, mely a nempolitikálat és nemzeti begubózást hirdető, a demokrácia burkolt ellenségeinek hatáskörében állanak, az építés, az öntudatos politikai magatartás, a szervezeti élet útjára tereljük. Legerősebb fegyverünk e munkában a szerveztség és szervezeti kereteink tartalommal való megtöltése, az ifjuság állandó jellegű foglalkoztatása. Végül pedig jelenti a többi demokratikus ifjusági szervezetekkel, elsősorban a Falusi Ifjusági Szervezettel való leSzorosabb együttműködés elmozdítását. Kéthónapos munkatervünk megvalósítása csakis így válik lehetségessé. A megyei konferenciák lezárásával azonnal kezdődjen a falvak és megyék közötti üléseket és szervezési verseny. Hisszük, hogy ennek a versenynek meg lesz a kívánt eredménye. SÜTŐ ANDRÁS

TOGLIATTI ÉLES BIRÁLATA az olasz nemzetgyűlésben

RÓMA. — (Rador.) A TASS-ügynökség jelenti: Palmiro Togliatti, az Olasz Kommunista Párt elnöke a kormány által előterjesztett munkaterv vitája folyamán fontos beszédet mondott a képviselőházban. Rámutatott, hogy Gasperi nyilatkozata óvatossággal kerüli a jelen történelmi körülmények felvetette konkrét kérdéseket s nem felel meg a köztársaság első parlamentjére az alkotmány és a szentesített társadalmi újítások végrehajtásával kapcsolatban felmerülő feladatoknak. A kormány, mint nyilatkozatából kitünik, határidő nélkül elnapolni akarja a reformok alkalmatosságát. Togliatti a kormánytól világos választ kért a háború és a béke ügyével kapcsolatos álláspontjáról vonatkozóan, valamint arra a kérdésre, hogy amerikai irai parancsára a szovjetellenes katonai tömbbe akarja-e sodorni Olaszországot.

magyar Süket-néma Intézet létesült Kolozsvárt

KOLOZSVAR. — Vegyes érzéssel fogadtam a Magyar Tannyelvű Süket-néma Intézet igazgatóságának felhívását, melyben arra kért, hogy az intézetet támogató bizottság munkájában részt vegyek. Egész napra kiterjedő elfoglaltságom, családommal szembeni kötelességeim annyira igénybe veszik időmet, hogy alig marad másra, különösen olyan mozgalom számára, melyet kevéssé ismerek s melynek előléténél fogva nem tulajdonítottam túl nagy fontosságot. Talán inkább az intézet igaz-

gatójával szemben érzett megbecsülés volt az, mely a meghívás elfogadására késztetett. De most örvendek, hogy annak eleget tettem s ezáltal megismerhettem azt az önfeláldozó és fáradhatatlan munkát, melynek árán néhány emberien érző és gondolkodó pedagógus a társadalom hasznos tagjává teszi azokat, akiket a sors szeszélye a közönségi életbe való beilleszkedés és érvényesülés egyik fontos eszközétől és eszközétől fosztott meg.

nyomorban és boldogtalanságban tengetve életüket.

MÉG SOK A HIÁNYOSSÁG

Garay Ödön igazgató támogatásával értékes szép munkát végeznek az intézet tanárai. Fáradozásuk annyival inkább méltányolandó, mert a hivatással szakszerűen együttjáró nehézségeken kívül, a kezdetnek számos anyagi természetű nehézséget kell leküzdeniük. Az intézet igen szerény keretek között kezdte meg működését. A MNSz és a polgármesteri hivatal közbenjárására a református egyház engedett át három szobából álló helyiséget az intézet céljára.

A három kis szoba egyikében tartottuk első megbeszélésünket. A hiányokra már nem is kellett figyelmünket felhívni, a meszelt szobákban a legszükségesebb butorziati tárgyakból is nagyon sok hiányzik. A kopott vasággyakban nincsenek deszkák s villanyt, égőket, taneszközöket is biztosítani kell. Barátságosabbá kellene tenni a legbelső nedvesfalu szobácskát is, ahol körbeállított asztalkák mellett tanul az intézet tíz növendéke.

TÁMOGATÁS SZÜKSÉGES

Egycsapásra lettünk mindannyian lelkes tagjai a bizottságnak és osztottuk szét egymás között a feladatokat. Ismertetni városunk lakosságával célkitűzéseinket, szükségleteinket, hogy támogatásukat elnyerhessük.

A megbeszélésről azzal a meggyőződéssel távoztunk, hogy hasznos munkából vesszük ki a részünket, amikor a sorsüldözötteknek is megadjuk a segítséget a tanulásra és hasznos mesterség elsajátítására, elősegítve boldogulásukat. Reméljük, hogy városunk társadalma a szerény keretek között és a kezdet nehézségeivel küzdő intézményt felkarolja és valahányszor felmerül annak szükségessége, teljes anyagi és erkölcsi támogatásban részesíti.

DR. FELSZEGHY ODONNE

Nagy feladat

Már az igazgató bevezető szavai-ból megértettük, milyen szép feladat ezeket az egyébként testileg-lelkileg ép, fejlődőképes egyéneket a társadalom hasznos tagjaivá tenni, visszazárva őket családjuknak, csökkentve a vak véletlen által rájuk rótt szenvedéseket. Ha támogatás

helyett közönyösségekben és nemtörődömségekben részesítenénk őket, ha a testi fogyatékoságukból származó hátrányokon kívül embertársaik ridegsége és szeretetlensége is sújtaná őket, ezek az emberpalánták teljesen elkalodnának s tehertétele lennének a társadalomnak, a legnagyobb

A francia kormány megszüntette a két páriskörnyéki repülőgépgyár működését

PARIS. — A francia közelemtől mély felháborodással fogadta azt a rendeletet, amellyel a gazdasági miniszter megszüntette két páriskörnyéki repülőgépgyár működését. Az egyik gyár 600, a másik 1800 munkást foglalkoztat-

tott. A rendelkezés újabb bizonyítéka annak, hogy a Schumann-kormány fel akarja számolni a francia repülőgépipart. A rendelkezés egyébként a 150 ezer állami alkalmazott elbocsátásáról szóló határozatnak a keretében történt.

Bemutató előadást rendez

A MNSz védelme alatt működő Süket-néma Intézet Támogató Bizottság június 17-én, csütörtökön este 8 órakor az Egyetemi Diákház kistermében. Bevezetőt Garay Ödön igazgató mond, gyakorlati bemutatót tart az intézet növendékeivel Nagy Lajos tanár. A művészi mű-

sor keretében közreműködnek Bucsy Sándor, Nemezs Anna, Breazu Mircea és Pap Tibor énekszámokkal, Zsombory Erzsébet szavalattal, valamint a MNSz szimfónikus zenekara. Az előadás iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Fasiszta közjáték Münchenben

MÜNCHEN. — Münchenben az új teker. Hattenben, ahol az élmezőny helyét egyre rosszabb, a szakszervezetek önvédelemre hívták fel a munkásságot. Huszonnégyórás tiltakozó sztrájkot mondtak ki a német alarúsi mozgalom résztvevői ellen megtámadtak és eszméletlenül ver-

„Félházak” hallgatják Truman választási beszédeit

NEWYORK. — (Rador.) Az amerikai lapok csaknem kivétel nélkül megjegyzték, hogy Truman amerikai elnöknek, a választási gyűléseken legutóbb mondott beszédeivel nem volt sikere. A Truman elnököt kísérő sajtótudósítók beszámolóinak arról, hogy a választási gyűlések alkalmával a termekben sok üres hely volt.

A cserépkályha előnyei a gázfűtéssel kapcsolatban

KOLOZSVAR. — A kolozsvári kályhás kisiparosok szakmai egyesülete a következő tájékoztató közlemény közlésére kérte fel lapunkat: A cserépkályha régi megbízhatóságát és kiváló tulajdonságait a legelterjedtebb fűtőtest. Kolozsvárt is a legtöbb munkáslakásban is cserépkályhával fűtenek. A cserépkályha fa-, kő-, és gázfűtésre is kiválóan alkalmas és a szakszerűen gázfűtésre átszerelt cserépkályha egyetlen melegt ad. Cserépkályhánál a levegőben levő szerves anyagok nem pörkölődnek el és nem kelti belélegzésnél a levegő kellemetlen szarzságának érzését. A lakásban levő butort nem teszi tönkre a száraz levegő. A cserépk-

kályha a lakást izlésesen díszíti, használatával jelentős fűtőanyag takarítható meg, ami gazdasági és pénzügyi szempontból igen számottevő.

Célszerű és ajánlatos, hogy mielőtt a cserépkályhát gázfűtésre átszerelnék, azt szakiparossal vizsgálassák meg, mert a kiegészítő, rozoga állapotban levő és elkorrodott cserépkályhába nem tanácsos a gázt addig bevezetni, amíg az előzetes vizsgálat alapján szükséges kályhamunkát el nem végeztek.

Az új cserépkályhák árai — pontos légköbméter után rendezve — sokkal előnyösebbek, mint a más termékekből készült fűtőkályhák árai.

Szerencsejátékosokat tartóztattak le Kolozsvárt

KOLOZSVAR. — Kiss Gyula Görbe-utca 25., Herman Sámuel Ilie Macelar-utca 5. és Hajas József Fellegrvári-ut 34. szám alatti lakosok engedély nélkül tiltott szerencsejátékokat üjték a kolozsvári városi parkban. Számos személyt kifosztottak, köztük 10-12

éves gyermekeket is. — A rendőrség rajtaütött a szerencsejátékkal fosztogató társaságon és letartóztatta őket. Mindhárman több alkalommal voltak hasonló cselekményért büntetve.

ADAS-VETEL

EGY modern kiviteli kombinált szoba eladó. Dávid Ferenc-utca 6, hátul az udvarban. 4247
VASKASSZA bécsi 2-es sürgősen olcsón eladó. Kossuth Lajos-utca 50. Dr. Erzsénes ügyvéd. 4300
ELADÓ kertű fű, 2 darab új ágyszodrony, sűrű tropikál férfi ruha, fehér vászonkabát középtermetre, 6 méter vászonruha anyag. Berényi, volt Unió-utca 2.
BICIKLI férfi Dürkopp, perzsaszőnyeg 3.20x1.15 méter új állapotban eladó. Paneth, Kismester-utca 6 szám. 4368
MAGYAR állami 6 gőzkazán üzembékes 909-beli eladó. Kiss József, Stalmi-Mészkat. Jud. Simleul-Silvanei. 4386
RÁDIÓ 4+1 Eumig, egy kétkerekű taliga és egy gyermek sportkosci eladó. Molotov-utca 6., Házfelügyelőnél. 4256
NYOLC lóerős DKW benzinnemű motor új állapotban eladó, esetleg szivattyúval. Jambor electrotechnikus, Molotov 35. 4419
KERESEK könnyű négykerékű kézikocsit. Cosbuc (Bem-u.) 3., földszint. 4415
PRIMA Wertheim vaskassa, 4. számú, új állapotban olcsón eladó. Molotov-utca 6 szám. Érdeklődni a lakatosműhelyben. 4426
ELADÓ egy cipész sima varrógép, cipész szabásasztal. Cim: Kajántó-utca 55. 4466
ELADÓ fehér-zománcos gyermek-fűrésztű, kifogástalan állapotban. Babeuff (volt Romei)-utca 17. 1-4 között. 4405
KOMPLETT lakatos-mechanikus szerszámok. Siemens villanymotorral eladó. Jasilor (Szamos)-utca 27. 2-3 és 1830-20 óráig
RÁDIÓ 3-1 Minerva eladó. Szeghyár 3 Schwartz. 4403
PIANINO bércadó. Szabadság-tér 14., I. emelet hátul. 4-6 között. 4425
SÜRGŐSEN eladó. Egy kétajtós jégésztrény. Egy vas írtésztrény, egy főtűt nyugágy, ágyak és egyéb butorok Cim: Mikos Kelemen-utca 16., II. emelet jobbra. 4401
ANTI-K szalon, komplett, eladó. Horea 6., ajtó 4. 4399

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Allástkeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. H. ság-levelezés szavankint 6 lej. Szöveghirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyilttér szavankint 12 lej.

ELADÓ egy fehér előszobafal. Cim: Szabadság-tér 14., I. emelet, 22. ajtó. 4400

ELADÓ egy angol mechanikájú Blüthner zongora. Kossuth L-utca 32., balra 2. 4414

INGATLAN-LAKÁS

HÁZHELY eladó az Irisz-telepnl. Érdeklődni: Csaba-utca 19. 4254

ELCSERELNEM költségmegtérítéssel Kálmán-utcai egy szoba-konyha, speizos lakásomat ugyanilyen fűdőszobás központtal. Mignon, Egyetem-utca 2. 4392

Biró Sándor
aranyosrákosi nyugdíjas csendőrelhunyt.
Temetése f. hó 15-én,
délután fél 4 órakor
lesz a temetői nagykápolnából.
A gyászoló család

KERESK 1 szoba, konyha, fűdőszobás lakást. Költséget téríték. Széchenyi-tér 24. szám. Moldovan-trafik. 4423

BELVÁROSI 2 szoba, összkomfortos lakásomat elcserelem Rákóczi-ut elején 1 szoba, konyhás lakással, fűdő nélkül. Cim: Széchenyi-tér 34., fűszerüzletben. 4421

ELADÓ Rákóczi-ut elején 2x1 szoba, konyha, üzletihelyiség. Cim: Széchenyi-tér 34., fűszerüzlet. 4421

AZONNAL beköltözhető kis családi ház, 115 ezer lejért eladó. Tudor Vladimirescu 11., Orbán. (A Fermata felé.) 4266

ELADÓ 2 lakrészes ház. Postakert utca 5. 4424

ATADÓ egy szoba, konyhás külön telek. Cim a kiadóban. 4418

ELADÓ kis családi ház, 160 ezer lejért. Alkony-utca 49. Értekezni Zola Emil-utca 1., II. emelet, ajtó 7. 4416

ELADÓ 5 és fél hold szántó Szamosfalván, esetleg elcserelem ház-zal. Értekezni Masinitilor 13. 4413

GYÜMÖLCSÖST, 1-2 holdast, vagy kisebb kertés házat vennék. Cim a kiadóban. 4411

SZÉCHENYI-téren egy bodega helyiség eladó. Cim a kiadóban. 4408

SZOBÁ, konyha, előszobás, Árpád-ut környéki lakásomat elcserelem hasonlóval. Árpád-ut 12. 4403

ELCSERELNEM Dermata közelében egy szoba, konyhás lakásomat a belvárosban ehhez hasonlóval. Cim Földész-utca 30., Berla József. 4402

EGY vagy kétszobás, összkomfortos lakást keresek, lehetőleg a Honvéd-utca környékén. Minden költséget téríték. Cim a kiadóban. Gr.

ALLAST KERES

EGYEDÜLÁLLÓ idősebb, intelligens nő, jól főz, rendes, tiszta, ajánlkozik magányoshoz, kisebb háztartásba. Címeket „Otthon” jellegére. 4362

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruha, fátöl és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az Orchidea-nál. Dózsa György-utca 22. H

KOMOLY mindenest azonnal felveszek. Gyermekek sportkosci eladó. Szentegyház-utca 4. Polonyi. 4423

34 EVES, egyedülálló hölgy megismerkedne házasság céljából. Címeket „100.000 lejess van” jellegére kiadoba kérek. 4420

2 ES FÉL HOLD gyümölcsösből fű eladó. Érdeklődni Széchenyi-tér 19., reggeli órákban, II. emelet. 4410

ELVESZETT a sporttelepen vasárnap délután egy gyermek esőgálér (pépitás). Becsületes megtalálót kérjük az Augustumba beadni szíveskedjék. 4407

ELELMISZER, gyümölcsárúsítás iparágéddéllyel rendelkezőt keresek, esetleg társulnék. Cim: Széchenyi-tér sarok, ujjágárusnál. 4412

New-York kávéház-étterem

nagy attrakciós műsora

Ana Pop a bukaresti rádió neves népdal énekesnője

Izabella Moreno a bukaresti „Cina” állami étterem jazz énekesnője

ezenkívül teljesen új fővárosi nivóju artlista műsor

WEISZ TITI zenekara játszik

Reggel 5-ig nyitva

Meleg konyha — Olcsó árak

SPINRÁD ANDOR